

dehenvisninger på siderne til såvel trykt, som ikke mindst utrykt kildemateriale. Bogen er rigt illustreret, men mange af billederne er velkendte.

Henrik Fode

Erik Oxenbøll: *Dansk økonomisk tænkning 1700-1770*. (Institut for Økonomisk Historie ved Københavns Universitet. Publikation nr. 11. Akademisk Forlag, 1977). 107 s.

Bogen er blevet til på grundlag af en specialeopgave ved Københavns Universitets Institut for økonomisk historie. Emnet må i høj grad siges at have interesse, idet det kun tidligere generelt er behandlet i sparekasseinspektør H. L. Bisgårds disputats fra 1902, *Den danske nationaløkonomi i det 18. århundrede*. Det er derfor naturligt, at forfatteren sætter sine resultater op mod Bisgårds, hvis opfattelse i øvrigt var, at den danske økonomiske tænkning var temmelig selvstændig i forhold til den tyske. Det har vel været forfatterens tese at modbevise dette, hvilket kan forklare bogens disposition, der falder i tre hoveddele: Tysk økonomisk tænkning, dansk økonomisk tænkning og til slut konklusionen, der fastslår den danske afhængighed af tyske forfattere. Sidstnævnte opfattelse er forfatteren i øvrigt ikke den første, der er nået frem til.

I modsætning til H. L. Bisgårds bog, der analyserer og beskriver de enkelte forfattere og disses værker, går dette arbejde mere tematisk til værks. Der præsenteres en historiografisk oversigt over dansk økonomisk litteratur, og det fastslås, at der i årene fra 1700-1770 blev udgivet 66 selvstændige skrifter og 3 tidsskrifter. Det påpeges dog, at økonomisk litteratur skal opfattes meget bredt, idet skrifterne beskæftiger sig med såvel landbrug, husholdning, teknologi, handel som politiske og økonomiske emner. Endelig var ordet »økonomisk« i mid-

ten af 1700-tallet et modeord. Det påvises, at hovedvægten af udgivelserne ligger i årene omkring 1760, og forfatterens grafiske fremstillinger giver et imponerende billede af den store aktivitet. Men havde han fortsat blot nogle år endnu, ville den foregående periodes litteratur have taget sig anderledes beskeden ud. Her tænkes bl.a. på den omfattende landboreformlitteratur samt den omfattende debat omkring den islandske handelsplacering og andre aktuelle emner, ligesom også litterære tidsskrifter og egentlige anmeldertidsskrifter kom til efter Trykkefrihedsforordningen i 1771.

Bogen afsluttes med en karakteristik af den pågældende litteraturs hovedbegreber samt med en konstatering af, at den danske litteratur var forsvindende lille i forhold til den tyske, og der konkluderes, at det danske videnskabelige niveau var mere primitivt. Til slut bringes en fyldig bibliografi over dansk-økonomisk litteratur i det 18. århundrede frem til 1770. Endelig er der også en litteraturliste med senere fremstillinger. Begge lister vil være nyttige til en hastig indtrængen i den gamle økonomiske litteratur med de ofte særdeles besværlige og lange titler.

Bogens disposition og opbygning gør imidlertid, at de enkelte forfatters identitet forsvinder, og det betyder desværre, at fremstillingen ikke er nogen erstatning for Bisgårds efterhånden forældede værk. Vi savner derfor fortsat et værk om dansk økonomisk tænkning – ikke blot i det 18. århundrede – men i det hele taget.

Henrik Fode

Johan Albrecht With: *Aarhus Tids-Fordriv*. Ved Kjeld Elkjær. (Universitetsforlaget i Aarhus, 1978). 40 s.

Det har hidtil været usikkert, hvem der har været forfatter til dette digt, som første gang vist blev trykt 1721 eller 1722